

שאר-ישוב כהן
Rabbi Shear Yashuv Cohen
Chief Rabbi - Haifa

ב"ה, חיפה ת"ו, ו' ניסן תשס"ט.

לכבוד
הרה"ג מוה"ר עמיחי כנרתי שליט"א
איתמר 44834

אחדשה"ט,

תודה על החוברת "פסקי מרן הראי"ה קוק זצ"ל לחג הפסח" שהוצאתם לאור לע"נ אמכם המנוחה מרת שולמית פרידה ע"ה - דבר בעתו מה טוב. יישר כחכם.

מן המעט שכבר הספקתי לעיין בחוברת, נהניתי מאד מן הסידור והצורה ותוספת הבירור והביאור.

אגב, אעיר ואאיר בענין דרשת "שבת-הגדול", מה ששמעתי מפי כ"ק אאמו"ר הרב הנזיר הקדוש זצ"ל - שיש עניין לדרוש לא רק בהלכות חמץ ומצה וסדרי ליל הסדר - אלא גם, ואולי בעיקר, בבירור ענייני המצוה של זכירת יציאת-מצרים, גדריה והלכותיה - בכל השנה כולה, בקידוש שבתות ומועדים, וביחוד בליל-הסדר עליו נאמר "והגדת לבנך ביום ההוא לאמור בעבור זה - בשעה שיש מצה ומרור מונחים לפניך". אמנם ע"פ הירושלמי (פסחים פ"א הלכה א') יש לחלק בין "בית הועד לחכמים" ששם עוסקים בהלכות הפסח שלושים יום לפני הפסח, לבין כל יחיד לעצמו שמוטל עליו ללמוד הלכות הפסח בפסח עצמו. וכתבתי ע"ז בספרי "שי-כהן", שעניין דרשת שבת-הגדול, הוא הממוצע שביניהם בין חובת היחיד לחזור וללמוד בכל חג את הלכותיו, לבין החכמים שעוסקים בהלכות אלו שלשים יום קודם לחג - וזה יסוד המנהג שנהגו בכל קהילות ישראל שהרב דורש בהלכות הפסח, וכל היחידים אפילו הם ת"ח מובהקים, באים לביהכנ"ס לשמוע את דרשת הרב.

וידוע מ"ש בעל ערוך השולחן סימן תכ"ט סעיף ו' שהסביר, כי אדרבה, בזמננו, שחזקה על כל אחד שהוא לומד הלכות הפסח בעצמו, ויש לכל אחד רב שיהא שונה פרקו לפניו, ראוי שידרוש ויתעמק הרב וירחיב בטעמי המצוה של זכירת יציאת-מצרים - כוונותיה והלכותיה שממנה פנה וממנה יתד ליסודות אמונת ישראל.

אגב, שמעתי מפי אאמו"ר זצ"ל ואולי גם מפי מו"ר הגרצ"י הכהן קוק זצ"ל שבדרשות של שבת-הגדול ושבת-תשובה היה אור ישראל וקדושו מן הרב זצ"ל דורש כדרכו גם הלכות למעשה וגם הגיונות-קודש עמוקים (ובעצם כך קראנו במכתבכם את דבריו המעמיקים, בעניין ביעור וביטול חמץ) בעומק הלקחים האמוניים והמוסריים המופקים מתוך הדין בהלכות הפסח ובהלכות חמץ ומצה, ועיין דברי הרב בעצמו על עניין זה בספר "אורות הקודש" חלק "חכמת-הקודש" בעניין איחוד ההלכה והאגדה – במאמר הקודש הכללי וגם בספר "מוסר הקודש", בעניין ההקבלה בין החמץ ויצה"ר – "גער חית קנה" ואכמ"ל.

אסיים בברכת תזכו למצוות וישר כח!

בברכת חג - כשר ושמח,

הרב שאר-ישוב כהן
החופעה"ק חיפה ת"ו

נ.ב.

בענין "מצות מכונה", אין ספק וכך שמעתי וגם ראיתי בילדותי, שמרן הרב זצ"ל ותלמידיו זצ"ל הקפידו לאכול **דוקא מצות-מכונה**, והרב ותלמידיו היו אופים אותם בתנור ראשון במאפית הלפרין בשכונת כנסת בירושלים, וזכיתי בילדותי לראות זאת שהרב ותלמידיו הגדולים הולכים בדרך זו. כך נהגו זה שנים רבות! אאמו"ר זצ"ל אמר לי כמה פעמים שהרב זצוק"ל **הקפיד** לאכול **דוקא מצות-מכונה**, אלא שלפני הלישה במכונה - הקפיד על מזיגת המים והתחלת הלישה ביד, לפני שהופעלה מכונת הלישה בחשמל, וכך נהגו אחריו כל השנים תלמידיו בירושלים.

אני יכול להעיד כי הגר"מ חרל"פ זצ"ל, בעקבות מנהג מורו ורבו מרן אור ישראל וקדושו הרב זצ"ל היה אופה "מצת-מצוה" במכונה כל ערב-פסח במאפית הלפרין שבשכונת כנסת בירושלים.